

11.11.2023

En storkrig i Mellemøsten er startet – sådan undgår vi det værste af alle scenarier

Hizbollah og Israel har i en uge kæmpet mod hinanden med nogenlunde samme intensitet. Men flere hændelser begynder at bryde det normalbillede.

Skrevet af

Jacob Kaarsbo

📞 +4525123486

✉️ jacob@thinkeuropa.dk

Mange iagttagere gav udtryk for lettelse, da Hizbollahs generalsekretær, Hassan Nasrallah, i sin stort anlagte tale sidste fredag ikke annoncerede en stor eskalation. Der var naturligvis voldsom retorik, men han undlod at kaste Hizbollah, Mellemøstens stærkeste milits, ind i krigen og åbne en front mere mod Israel fra Hizbollahs bastion i det sydlige Libanon.

Efter talen udtalte Pentagons talsmand, Brigadegeneral Ryder, i et interview med britiske BBC, at konflikten er inddæmmet til en konflikt mellem Israel og Hamas, og at en bred regional konflikt er undgået. Ifølge talsmanden er Hizbollah og "andre aktører" blevet afskrækket, efter Biden-administrationen bl.a. har overført to hangarskibsgrupper og en ubåd med krydsermissiler til Mellemøsten.

Udviklingen på jorden tyder på eskalationsspiral

Nasrallahs forholdsvis tilbageholdenhed og Pentagons optimisme viser sig dog ikke i udviklingen på jorden. Den peger i retning af en eskalationsspiral, som bliver svær at stoppe. Der er flere årsager til Nasrallahs tilbageholdenhed. Den vigtigste er, at tidspunktet ikke var det rigtige. Den var en del af et langt større spil og kan blive ændret, hvornår det skal være.

Den krig, som Hizbollah og Israel allerede fører på grænsen, har siden talen haft nogenlunde samme intensitet og udbredelse som de foregående uger. Træfningerne er begrænset til et bånd på få kilometer fra grænsen, som begge parter indforstået med. Flere hændelser begynder dog at bryde det normalbillede.

I mandags blev der for første gang sendt en byge på 16 missiler mod den nordisraelske storby, Haifa. Israels luftforsvar håndterede beskydningen, og Hamas tog straks ansvar for at have angrebet fra Sydlibanon. Hizbollahs greb om Sydlibanon er dog så omfattende, at der ikke forekommer angreb derfra, uden de er blevet konsulteret.

Normalt vil angreb mod Haifa være et signal til en omfattende krig mellem Israel og Hizbollah, men ved at lade en stedfortræder udføre det, undgik Hizbollah det helt store modsvar. Israel svarede med voldsom artilleriild mod Hamas' affyringssteder.

Hizbollah har desuden gennem mange uger målrettet beskydt Israels tekniske efterretningsinstallationer langs grænsen. Det svækker Israels evne til at varsle om

angreb på landjorden og ved missilbeskydning. Ved at svække varslingssevnen kan Hizbollah iværksætte mere destruktive angreb, når og hvis de beslutter det. Omvendt tvinger det Israel til at overveje, om forebyggende angreb er nødvendige. Hizbollahs arsenal har et omfang og kvalitet, hvor Israel næppe kan leve med en væsentlig nedsat varslingssevne.

Modstandsaksen spøger

Et bredere kig over Mellemøsten tegner også ildevarslende. Hizbollah er den stærkeste milits i den såkaldte "Modstandsakse". Modstandsaksen er gennem de sidste 20 år blevet bygget op af Irans "Quds-styrke", der er den enhed under Irans Revolutionsgarde, der står for skjulte, væbnede aktiviteter i udlandet. Aksen består foruden Hizbollah i Libanon af en række shiitiske militser i både Irak og Syrien, Houthi-militsen i Yemen samt Hamas og Palæstinensisk Islamisk Jihad i de palæstinensiske områder.

Endnu er det blot Houthi-militsen, der officielt er gået ind i krigen mod Israel på Hamas' og Islamisk Jihads side. Den har i flere uger forsøgt at ramme Israel. Missiler og droner er skudt ned af en amerikansk destroyer i Rødehavet og af Israels og Saudi-Arabiens luftforsvar. En enkelt drone er slået ned i en ægyptisk havneby på Sinai-halvøen. Iran har udrustet militsen med et heftigt arsenal af droner, krydsermissiler og ballistiske missiler med rækkevidde på omtrent 2000 kilometer, hvilket sætter den i stand til at ramme Israel.

LÆS OGSÅ

EU I VERDEN

Israels militære indtog i Gaza bliver sandsynligvis langvarig. Risiko for storkrig lur

Israels militære indtog i Gaza er nu startet for alvor. Manøvrerne er gradvis blevet optrappet siden torsdag i sidste uge, hvor israelske styrker begyndte natlige nålestikoperationer inde i Gaza.

Reelt er militserne i Irak og Syrien også aktive parter i krigen. I flere uger har de angrebet amerikanske baser. USA har svaret igen med bombeangreb mod depoter i Syrien. Det har dog ikke afskrækket militserne, og raten af angreb har været stigende den seneste uge. Israel er også blevet beskudt fra Irak og Syrien flere gange. I går slap en drone fra Syrien for første gang igennem det israelske luftforsvar og slog ned i Israels sydligste by, Eilat. Den forårsagede dog kun materiel skade. Jordans luftforsvar har også skudt et missil ned fra Irak.

Hvad ønsker Iran?

Iran har bygget Modstandsaksen op til denne type krig. Mønsteret viser, at militserne er godt forberedt og koordinerer internt. Iran og Hizbollah er sandsynligvis enige om, at Hizbollah i hvert fald indtil videre skal afholde sig fra den store eskalation, men hellere holde kampene på et kontrollerbart niveau. Hizbollah har indenrigspolitiske

motiver, og Iran ønsker næppe at risikere sit vigtigste kort på hånden allerede i denne fase.

Der er ikke tegn på, at hverken Hizbollah eller Iran ønsker afspænding og stabilitet. De vil sandsynligvis holde krigen kørende på et vist niveau for at svække Israel og USA over tid. Indtil videre signalerer de, at det passer dem godt, at de har palæstinensiske, yemenitisk, syriske og irakiske militser til at udkæmpe krigen og ikke mindst tage tabene. Krigen mod Israel ser de som en styrkelse af deres egen position.

I interviewet med BBC gentog brigadegeneral Ryder mantraet om, at "USA ikke ønsker en krig i Mellemøsten". Hensigten er god, men desværre øger de gentagne offentlige udmeldinger risikoen for, at Hizbollah og Iran bliver direkte involveret, og at vi får en fuldtønt storkrig. Der er en høj risiko for, at de tolker USA's udmeldinger som svaghed, og derfor vil fortsætte med at skrue op for krigen for at styrke deres egen position.

Troværdig afskrækkelse er afgørende, hvis vi skal undgå det værste af alle scenarier.

Det er nu ikke længere et spørgsmål, om vi får en storkrig i Mellemøsten. For krigen er ikke begrænset til Gaza og er allerede nu bredere end mellem Israel og Hamas.

Spørgsmålet er, hvor omfattende og intens den bliver.

Mange iagttagere gav udtryk for lettelse, da Hizbollahs generalsekretær, Hassan Nasrallah, i sin stort anlagte tale [sidste fredag](#) ikke annoncerede en stor eskalation.

Der var naturligvis voldsom retorik, men han undlod at kaste Hizbollah, Mellemøstens stærkeste milit, ind i krigen og dermed åbne en front mere mod Israel fra Hizbollahs bastion i det sydlige Libanon.

Efter talen udtalte Pentagons talsmand, brigadegeneral Patrick S. Ryder, i et interview med [britiske BBC](#), at konflikten er inddæmmet til en konflikt mellem Israel og Hamas, og at en bred regional konflikt er undgået.

Ifølge talsmanden er Hizbollah og "andre aktører" blevet afskrækket, efter at Biden-administrationen blandt andet har overført to hangarskibsgrupper og en ubåd med krydsermissiler til Mellemøsten.

Nasrallahs forholdsvis tilbageholdenhed og Pentagons optimisme viser sig dog ikke i udviklingen på jorden. Den peger i retning af en eskalationsspiral, som bliver svær at stoppe.

Flere årsager

Der er flere årsager til Nasrallahs tilbageholdenhed. Den vigtigste er, at tidspunktet ikke var det rigtige. Den var en del af et langt større spil og kan blive ændret, hvornår det skal være.

Den krig, som Hizbollah og Israel allerede fører på grænsen, har siden talen haft nogenlunde samme intensitet og udbredelse som de foregående uger. Træfningerne er begrænset til et bånd på få kilometer fra grænsen, som begge parter indforstået med.

Flere hændelser begynder dog at bryde det normalbillede.

I mandags blev der for første gang sendt en byge på 16 missiler mod den nordisraelske storby Haifa.

Israels luftforsvar håndterede beskydningen, og Hamas tog straks ansvar for at have angrebet fra Sydlibanon. Hizbollahs greb om Sydlibanon er dog så omfattende, at der ikke forekommer angreb derfra, uden de er blevet konsulteret.

Normalt vil angreb mod Haifa være et signal til en omfattende krig mellem Israel og Hizbollah, men ved at lade en stedfortræder udføre det undgik Hizbollah det helt store modsvar.

Israel svarede med voldsom artilleriild mod Hamas' affyringssteder.

Hizbollah har desuden gennem mange uger målrettet beskudt Israels tekniske efterretningsinstallationer langs grænsen. Det svækker Israels evne til at varsle om angreb på landjorden og ved missilbeskydning. Ved at svække varslingssevnen kan Hizbollah iværksætte mere destruktive angreb, når og hvis de beslutter det.

Omvendt tvinger det Israel til at overveje, om forebyggende angreb er nødvendige. Hizbollahs arsenal har et omfang og kvalitet, hvor Israel næppe kan leve med en væsentlig nedsat varslingssevne.

Modstandsaksen spøger

Et bredere kig over Mellemøsten tegner også ildevarslende.

Hizbollah er den stærkeste milits i den såkaldte "modstandsakse". Modstandsaksen er gennem de sidste 20 år blevet bygget op af Irans "Quds-styrke", der er den enhed under Irans Revolutionsgarde, der står for skjulte, væbnede aktiviteter i udlandet.

Aksen består foruden Hizbollah i Libanon af en række shiitiske militser i både Irak og Syrien, Houthi-militsen i Yemen samt Hamas og Palæstinensisk Islamisk Jihad i de palæstinensiske områder.

Endnu er det blot Houthi-militsen, der [officielt er gået ind](#) i krigen mod Israel på Hamas' og Islamisk Jihads side. Den har i flere uger forsøgt at ramme Israel.

Missiler og droner er skudt ned af en amerikansk destroyer i Rødehavet og af Israels og Saudi-Arabiens luftforsvar. En enkelt drone er slået ned i en egyptisk havneby på Sinai-halvøen.

Iran har udrustet militsen med et heftigt arsenal af droner, krydsermissiler og ballistiske missiler med rækkevidde på omtrent 2000 kilometer, hvilket sætter den i stand til at ramme Israel.

Reelt er militserne i Irak og Syrien også aktive parter i krigen. I flere uger har de angrebet amerikanske baser. USA har svaret igen med bombeangreb mod depoter i Syrien.

Det har dog ikke afskrækket militserne, og raten af angreb har været stigende den seneste uge. Israel er også blevet beskudt fra Irak og Syrien flere gange.

Torsdag slap en drone fra Syrien for første gang igennem det israelske luftforsvar og slog ned i Israels sydligste by, Eilat. Den forårsagede dog kun materiel skade.

Jordans luftforsvar har også skudt et missil ned fra Irak.

Hvad ønsker Iran?

Iran har bygget modstandsaksen op til denne type krig. Mønsteret viser, at militserne er godt forberedt og koordinerer internt.

Iran og Hizbollah er sandsynligvis enige om, at Hizbollah i hvert fald indtil videre skal afholde sig fra den store eskalation, men hellere holde kampene på et kontrollerbart niveau. Hizbollah har indenrigspolitiske motiver, og Iran ønsker næppe at risikere sit vigtigste kort på hånden allerede i denne fase.

Der er ikke tegn på, at hverken Hizbollah eller Iran ønsker afspænding og stabilitet. De vil sandsynligvis holde krigen kørende på et vist niveau for at svække Israel og USA over tid.

Indtil videre signalerer de, at det passer dem godt, at de har palæstinensiske, yemenitisk, syriske og irakiske militser til at udkæmpe krigen og ikke mindst tage tabene. Krigen mod Israel ser de som en styrkelse af deres egen position.

I interviewet med BBC gentog brigadegeneral Ryder mantraet om, at "USA ikke ønsker en krig i Mellemøsten".

Hensigten er god, men desværre øger de gentagne offentlige udmeldinger risikoen for, at Hizbollah og Iran bliver direkte involveret, og at vi får en fuldtønet storkrig.

Der er en høj risiko for, at de tolker USA's udmeldinger som svaghed, og derfor vil fortsætte med at skrue op for krigen for at styrke deres egen position.

Troværdig afskrækkelse er afgørende, hvis vi skal undgå det værste af alle scenarier.